Ղ. 4228 1905 ՓԵՏՐՎԱՐ 26/11 ՄԱՐՏ ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ 21 ինձի սեռեռ 4 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1323 — 26 ՇՈՒՊԱԹ 1320

ՄԷՃՄՈՒԱ-ԻԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաքթատա իկի տեղա եանի ԶԱՐԾԷՆԻՀ կե ՃՈՒՄԱ ԻՐԹԷՍԻ կիւնլերի նեշր օրտնուր։

ՆԻՒՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐԱ

مجموعهٔ اخبار
تك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ԱՊՕՆԷ ՓԻՏԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպօլ իչին սէնէլիկի 60 ղշ., = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլըղը 45 ղշ. տըր։ = Մէմալիքի կճնէպիէ իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տըր։ = Բօսթա լուճրէթի պիղէ այլտաիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տըր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէնին սըրասը 5, Շնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղշ. տուր։ = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օրտնուր։

Ղազէթայա միւթէալլիգ խուսուսատ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ միւրաճաատ օրտնուր։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

ԷՋ ՄԸ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ՊԱՏՄՈՒԹԵՆԷ

ՄԵԾԱՆՈՒՆ ԵՒ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԲՈՂՈՔԱԿԱՆ ՄԸ

Բ.

Պ. Ֆէյպըր իւր հեռաւոր ճամբորդութեանց միոյն մէջ՝ յառաջանալով Էնսի (Դանուբ) եզերքէն կը հասնի մի օր Բենեդիտեան կրօնաւորաց վանք մը, ուր կը գտնէ անխոնջ աշխատութիւն, «անհուաճելի կորով», հանրօգուտ ծառայութիւններ, օրինակելի կեցցաղ, հրեշտակային մաքրութիւն, և ո՛չ թէ ծուլութիւն կամ մարդատեցութիւն, ինչպէս կը կարծեն տգէտք կամ կուսակցք հին նախապաշարմանց։ Աւասիկ իւր մի քանի խորհրդածութիւններն զորս Անգլիացիներէ աւելի ուրիշներ պէտք ունէին լսելու. «Գրեթէ բոլոր Անգլիացիք (խնդիրը Կաթողիկէ Անգլիացիներու վրայ չէ) գիրքերու, նամակներու և խօսակցութեանց մէջ ունին մշտ վանականաց դէմ հին մակդիրներն ծոյլերու, դատարկապորտներու, որ կը պտարին ի վնաս տգէտին, և ուրիշ հոտած ու մաշած բացագանչութիւններ զոր մեզ երգեցին 17րդ և 18րդ դարուց մէկ քանի whig պատմագիրք։ Արդ, առանց վանականներու արդարացումն փնտռելու, այն անձինք որ կրնան և կ'ուզեն խորհիլ թող իմ հետ չընչագայլն հեռաւոր գետակաց եզերքը և հովիտներու մէջ, թող հետեւին արուակաց լեռներու վրայ, և թող քննեն անտառներն ամայի։ Կատարելագործելով հանդերձ ինքզինքին խորհելու և մտածելու արուեստին մէջ, պիտի տեսնեն թէ ի՞նչպէս՝ հին միաբանից յոգնավաստակ ձեռաց ներքեւ՝ դալարազեղ մարգեր և ցորենալիր դաշտերն յաջորդած են սեւ հաւամրգեաց և վատառողջ ճահիճներու. թէ ի՞նչպէս իշխանաշուք և մեծարժէք անտառներ բարձրացած են ամուլ զառիթափներու վրայ. թէ ի՞նչպէս ջուրերն օրհնութիւն մ'են հոն ուր երբեմն անիծեալ էին, ջուրեր որ կ'ուռոգեն երկիրը զոր կ'աւերէին. թէ ի՞նչպէս խեղճ գիւղացիներ լանպանուեցան երկար տարիներ ողորմութեամբ, մինչեւ որ ժլատ երկիրն հարկադրեցաւ դուրս հանել իւր պտուղները. պիտի տեսնեն թէ ի՞նչպէս Միւնիխի նման քաղաքներ բարեսիրտ վանականներէ խնամեալ վարձակալներու և ազգագործներու խեղճ գիւղից տեղը կը գրաւեն հիմա։ Եթէ յաւելունք սոնց վրայ բարեոքումներն հողագործութեան և առտնին արհեստից զորս պարտինք այս կրօնաւորաց, Ս. Գրոց ընդօրինակութիւններ և ուրիշ լաւ գիրքեր բազմապատկուած իրենց անխոնջ գրչիւ նախ քան զգիւտ տպագրութեան, տուգիւ չատ պիտի մտածենք՝ զանոնք ծոյլ ու դատարկապորկա կոչելէ առաջ...։ Բայց ասոնք իրենց աղօթքն, պաշտամունքն և իրենց բարեխօսութիւնն առ Աստուած, թէպէտ լինին նուազ տեսանելի կերպիւ արդիւնաւոր քան իրենց բահն ու գրիչ, աննշան արժէք մը չունին անշուշտ(1)։

Տրեսայէն անցնելու ժամանակ մեծ ցաւով տեսած էր թէ ո՛րպիսի անյարգութեամբ կը պղծէին Լուտերականք կիւրակէն, որ յԱնգլիա չէ դադրած դեռ նուիրական օր մը լինելէ։ Բայց մանաւանդ ո՛րչափ կը սրտմտէր իւր ճշմարտասէր ու անաչառ հոգին, երբ կը տեսնէր այն հրէշային զրպարտութիւններն որոց ամենն ժամանակ և ամեն առթիւ ենթակայ է միայն Կաթողիկէ Եկեղեցին։ «Ո՛վ որ կ'ըսէր կորովամիտ և արդարասէր ուղեւորն, ո՛վ որ չէ ճամբորդած, չէ տեսած, չէ լսած և խուզարկած ինքն անձամբ, երբեք գաղափար չպիտի ունենայ այն սոսկ դրութեան (system of lying) զոր կը գործածեն մեր տոհմակից զրագէտք, ուղեւորք, հաւաքիչք կրօնական զրուածոց և տեղեկագրաց էքսէդէր Հոլի. երբ խնդիրն Հռովմէական Եկեղեցւոյ վրայ է...։ Թէ իրենց ատութիւնք յառաջ գան չարութենէ, նախապաշարումէ, տգիտութենէ կամ ծուլութենէ, մեծ տարբերութիւն չեմ տեսներ։ Ցեխի այս խուզարկիչք կը բանան Եւրոպոյ կոյանոցները Հռոմայ Եկեղեցին այլանդակելու համար. Ces chercheurs de boue raclent les égouts de l'Europe pour défigurer l'Eglise de Rome.»(2) Մասնաւոր ուշադրութեան կը յանձնենք այս ամենաճիշդ և սքանչելի դիտողութիւններն. և բողոքակա՞ն մ'է որ կը խորհի և կը խօսի այսպէս. ո՞րպիսի փառք կաթողիկէութեան, և ի՞նչ ամօթ իւր թշնամեաց։ «Ոչինչ կը թողուն մէկ կողմ,— Պ. Ֆէյպըր է որ կը խօսի, — ամբողջ մարդկութիւնը պիտի ներկեն և սկզբնական մեղաց վարդապետութիւնը պիտի փոխեն պարզ հոգեւոր տկարութեան մը, միայն թէ զայն վերագրեն Հռովմէական աստուածաբանութեան ապականութեան մը։ Այս բանը տեսայ հարիւր զանազան եղանակներով, և գտնուելով այսօր այս պիղծ Լուտերականաց մէջ, կ'զգայի՝ ինչպէս պատահած էր ինձ յաճախ՝ խորին զայրոյթ մ'ընդդէմ այն վայրագ խաբեբայութեան (imposture brutale) որ կ'ուզէ Հռովմէական դրութիւնն ևեթ պատասխանատու համարիլ այդ աղայութեանց։»(3) Բ. Ճ.

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ ՄԸ

ԱՆ. ՅՂՈՒԹԵԱՆ ՔԵՐՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ ԲԵՐԱ

Գեղեցիկ ու յոյժ գովելի ներշնչում մը ունեցած էր Անարատ Ցղութեան Քերց վարժարանի Տեսչութիւնը, Բարեկենդանի առթիւ սիրուն նուագահանդէս մը (Matinée) սարքելով։ Ասով, անգամ մը եւս փորձով հաստատեց նա, թէ մեր աշակերտուհեաց կատարեալ դաստիարակութիւն մը տալու համար հարկ չկար զանազանել օտար յարկերու, ուր մեծամեծ գումարներ ծախսելու ստիպուած ըլլալէ զատ կրթական թէ բարոյական տեսակէտիւ ալ անոնք մեծ օգուտ մը չէին ձեռք բերեր։

Սոյն հանդէսը տեղի ունեցաւ փետր. 20ին կիւրակէ օր, Մայր Վանքին մատրան մէջ, որ պարագային յարմար կատարեալ սենեակ մը փոխակերպուած էր։

Կէս օրէն ետքը, եւրոպական ժամը 1էն սկսեալ, արդէն կը դիմէին հրաւիրեալները դէպ ի Զէյմէ փողոց, խումբ խումբ, կծկուած իրենց մուշտակեայ վերնոցներուն մէջ։ Կային անոնց մէջ ոմանք, — անշուշտ օտար վարժարաններու չրջանաւարտուհիներ, — որոց յրթունքներուն վրայ կը նշմարուէր պիւռոնեան ծիծաղ մը.

Անթոյր, անբոյր, մշտ քամահրոտ
Որոյ փթթումն սփռէ իր չուրջ
Դրժոխային թոյն ժահահոտ։

Շատեր, թէպէտ վճարած իրենց տոմսերն գիները, բայց հեռաւորութեան ու օդին ցրտութեան պատճառաւ, չէին կրցած իրենց տաքուկ խուցէն բաժնուիլ։ Կային արդեօք այնպիսիներ ալ, որք, ճշմարիտ բոժոժաւոր սատիկեաններ, ցուրտ ու ցամաք, եւ զրկած էին իրենց հացէին եղող տոմսերը, մեղքնալով անշուշտ մէկ մէճիտին։ Այդ բանը չկրցայ ստուգել, ի՞նչ մեղքս պահեմ. բայց հարիւրին իննսունը ինը հաւանական կը նկատեմ։

Այսպէս թէ այնպէս, մատուռը լիք էր երկսեռ ընտիր բազմութեամբ։ Առաջին նստարաններէն միոյն վրայ կը նշմարուէր ձեան սպիտակութիւնն ունեցող բարձրաստիճան եկեղեցականի մը գլուխը, որ՝ յետոյ իմացայ թէ Սեփաստիոյ Արքեպիսկոպոս Հաճեան Դերապայծառն էր։

Ջահերէն լոյսի հեղեղներ կը թափէին. պատերուն վրայ քաշուած ծիրանեգոյն կերպասներու ցոլացումները, գեղ, հոգի կը սփռէին ամէն դէմքերու վրայ։ Մէկէն վարագոյրը բացուեցաւ, ու զոյգ մը գիւթիչ ձեռքեր սկսան հնչեցնել Համիտիյէ քայլերգը։ Ասոր յաջորդեց խմբերգ մը, La Charité, որու ամբողջ հրապոյրը զուտնաւոր լուսանկարին վիճակակից պիտի ըլլար՝ թէ որ նոր ազդակ մը անմիջապէս չգար վեր հանելու և հատատելու անոր բոլոր գեղն ու շնորհքը. այս եղաւ այն գողտրիկ արարուածը, Mirza la Bohémiénne, զոր խաղացին երեք աշակերտուհիներ, Օրք. Աղաւնի և Արմաւենի Ալէմշահեան և Օր. Ատրինէ Ցակոբեան։

Ո՞ր սիրտ քարացած մնաց, տեսնելով այդ երկու մատաղատի որբուհիները, որք ստիպուած ըլլալով հանդերձ հայթայթելու իրենց ապրուստը անձնական աշխատութեամբ, կը հիւրընկալեն խոշտանգուած չնիկ մը, բունազուրկ թռչնիկ մը, ու լքուած կատուիկ մը։ Հապա այն գութն ու գորովը որ ցոյց կուտան անհայր, անմայր փոքրիկ գնչուհւոյ մը, Միրզայի հանդէպ, հակառակ ասոր ըմբոստ ցոյցերուն, ու կ'որդեգրին զանի...։ Հայերէն լեզուաւ կարճ կատակերգութիւն մը «Ոչ ոք կարէ երկուց տէրանց ծառայել». պահ մը թնդացնել տուաւ մատրան կամարները հանդիսականներու քրքիչէն։ Բայց ցաւալի էր որ, ժամանակի խնայութեան համար թերեւս, մաս մը յապաւուած ըլլալով անկէ, նոյն ազդեցութիւնն ըրաւ ամենուն վրայ՝ ինչ որ պիտի ընէր ոտքի գայթումը մրափողին վրայ։ Բարեբախտաբար չուտ վրայ հասաւ «Թռչնիկներու Աւէլուն» (Alléluia des oiseaux), զոր թրթռացուց դաշնակի վրայ վարժարանի նախկին աշակերտուհիներէն Օր. Իզապէլ Մէնզիլճեան, ու պահ մը օրորեց սրտերը քաղցր երաշներու ու գրգռանոյշ վերյուշումներու մէջ թաղելով զանոնք։

Անշուշտ սոյն Matinéeի գլուխ կը կազմէր այն սոսկալի տրամը Madeleine ou l'Orpheline des Pyrénées, ուր կը տեսնուէր կատարեալ մէկ պատկերը կանացի վրէժխնդրութեան։— Անպաշտպան որբուհի մը՝ որ չնորհիւ Աննանսիատ մայրապետի մը յանձնարարութեան՝ կ'ընդունուի ազնուական զարմէ սերող տիկնոջ մը տունը. ուր քիչ առնէն կը սիրուի, կը պաշտուի. և օրին մէկը՝ իր բարերարուհին անզաւակ մեռնելով, Մատլէնի կը թողու իր հարստութիւնն ու իր տիրոջոսը։ Բայց ահա հանգուցելոյն զազրելի ազգականուհիներէն մին, մէջտեղ կ'ելնէ, ու կ'ուզէ յափշտակել Մատլէնի ձեռքէն ամէն ժառանգութիւն։ Խեղճ որբուհին լքուած, նշաւակ եղած չարաթոյն կնոջ մը բամբասանքներուն, և իբր աւազակ ու գող ամբաստանուած կը փախչի ու կ'ապաստանի ուրիշ ազնուական տիկնոջ մը քով, ծածկելով ինքզինք, իր անունը և իր գլխէն անցածները։ Հոն ալ կը յաջողի սիրցնել ինքզինք, ու երբ վերջնականապէս կ'որոշէ տիկինն որ որդեգրէ զանի, ահա կը հասնի իր նախկին հալածիչը, կը սպառնայ Մատլէնի՝ ամէն բան յայտնելու և անկանգնելի կերպիւ աղարտելու իր անունը, եթէ մերժէ ստորագրութիւն տալ 100,000 ֆրանկի։ Մատլէնի սիրտը երբ այսպէս կը մասնուի նոր ու աւելի ուժգին ահուդողի մը, մէկէն իր դէմ կ'ելնէ իր պաշտպան մայրապետը։ Բայց ասի անտեղեակ ամենեւին Մատլէնի գլխէն անցած դարձածէն, սոսկումով կը լսէ անոր վրայ նետուած մուրը, և երդմամբ կը պահանջէ իր պաշտպանեալէն ստոյգն յայտնելու։

Մինչ այս մինչ այն՝ ներս կը մտնէ տիկինը ու կը փութացնէ զՄատլէն որ պաստուի մէկ ժամէն ստորագրելու պաշտօնական այն թուղթը՝ որով ինք ընդհանուր ժառանգ կը կարգուէր իրենց զարմին։ Բայց ահա ներս կը խուժէ դաբանակալ սոսին ու նամակ մը կը յանձնէ տիկնոջ՝ ուր մեծ յայտնութիւններ կ'ընէր Մատլէնի մասին։ Խեղճ որբուհին անմիջապէս կը վռնաուի, ու կ'երթայ ապաստանելու իր միակ պաշտպանին քով, որ իր հետ առնելով զանի՝ ճամբայ կ'ելնէ իր մէկ ազգականուհիին խնամոց յանձնելու։

---

(1) Vie et lettres du R. P. F. W. Faber, par le P. J. E. Bowden, traduites par le P. Philpin de Rivières, tome I, page 255-256.

(2) Vie et lettres du R. P. F. W. Faber, tome I, p. 259.

(3) Vie et lettres, անդանօր։

Մութը կոխած է արդէն, ու Մատլէն քաշուած պանդոկին մէկ սենեակին մէջ. վրէժխնդիր կինն ու ազնուական տիկինն ալ, չգիտցուիր ինչ դիտմամբ, պանդոկին դուռը ափ կ'առնեն։ Թշնամին լուր առնեցած էր Մատլէնի այդ գիւղը գալէն ու մարդիկներ վարձած էր որպէսզի կենաց դաւաճանել տալու։ Վարձականուհիին աղջիկն այդ պահուն դուրս կ'ելնէ նոր հիւրերու անհրաժեշտ ուտեստեղէններ հոգալու. յանկարծ ճիչ մը կը լսուի. կոյր սուտը կը հրճուի իսրովի. բայց շատ չանցած կ'իմացուի ոճրագործներուն սխալին որոնք Մատլէնը կարծելով սպաննած էին թշուառ վարձականուհւոյն պզտիկ աղջիկը։ Եղեռնագործը կը յայտնուի, ու իր միւս բոլոր աղէտից վրայ կ'աւելնայ նաև զՄատլէն ողջ տեսնելուն ու կրկին ազնուազարմ տիկնոջ որդեգիր ըլլալուն կըսկիծը։

Մեծ յաջողութեամբ ներկայացուցին աշակերտուհիք այս սրտաշարժ տրամը, այնպէս որ մարդ ինքզինք փոխադրուած կը կարծէր նշանաւոր արդիսդներու խմբակի մը մէջ։ Բովանդակ տրամին ներկայացուած պահուն, ձայն մը, շշուկ մը չէր լսուեր. ամէն ականջ լարուած կը մնար, ամէն աչք սեւեռած կը դիտէր թատերաբեմը. ու երբ լուծուեցաւ տրամը, երկարատեւ ու մոլեգին ծափահարութիւններ ողջունեցին այդ տաղանդաւոր օրիորդները։ Հոս ուրախ ենք արձանագրելու անոնց անունները, թէպէտ և այս բանն անհաճոյ թուի իրենց պարկեշտութեան։ Ասոնք էին, Օրիորդք Աննա Պախտիար, Մադլէն Ճիզմէճեան, Վիրժինի Գրիգորեան, Մարի Ղուկասեան, Աննա Թօքալեան, Լիւսի Աբիկեան, Աղաւնի Ալէմշահեան։

Յետոյ պարերգ մը Le Marinier դաշնակի ընկերակցութեամբ. ու սիրուն մենախօսութիւն մը La Photographie Օր. Վիրժինի Գրիգորեանի կողմէ՝ որ Ալզասցի գեղջկուհւոյ մը տարազով, ու նոյն երկրի բնիկ արտասանութեամբ, պատմեց կատարեալ արդիսդի մը տաղանդով ինքզինք առաջին անգամ լուսանկարել տալուն պատմութիւնը, որ բիւր ծափահարութիւններով ստէպ ընդհատուեցաւ։ Հապա սա երկու փոքրիկ չարաճճի օրիորդներու ներկայացուցածը... Jean qui pleure, Jean qui rit, որոնք շուրջ 8 վայրկեան շարունակ՝ գանգահներով դղրդել տուին բովանդակ սրահը, մին իր շարունակ լալովը, միւսն ալ իր առանց ճգան ու կարծես բնական եղած մեծ քրքիջով խնդալովը։

Ու երբ պահ մըն ալ խմբերգի մը Le rire ախորժալուր եղանակը հնդարտեցուց բոլոր տրոփող սրտերն՝ այն ատեն իր բոլոր պանծալի վսեմութեամբ լսուեցաւ Համիտիէ քայլերգն՝ զոր բոլոր հանդիսատեսք յոտնկայս ունկնդրեցին պատկառանօք. և Արհ. Հաճեան Եպս. ի ուղղած մէկ քանի իմաստալից ու քաջալերական խօսքերով փակուեցաւ հանդէսը։

Կը վայելէ հոս փառաւոր նիշ մը տալ վարժարանի Տեսչութեան հասցէին, ու նոյնքան ալ այդ մանկամարդ օրիորդներուն՝ որք այնքան յառաջդիմութեան ապացոյցը փորձով հաստատեցին։ Զարմանալին այն է որ, քովս նստող Ֆրանսացի Միաբանութեան մը ծանօթ անդամներէն մին՝ կը հարցնէր ինծի թէ Ֆրանսացի չէ՞ին այդ դերակատար օրիորդներն. ու երբ բացասական պատասխան մ'առաւ, չկրցաւ իր ապշութիւնը սքօղել։ Ասի անուղղակի պատասխան մըն է անոնց՝ որք կը յամառին պնդել թէ կատարելապէս Ֆրանսերէն լեզուն ձեռք բերելու համար, անհրաժեշտ է լիաբուռն ոսկիներ վատնել Սիոններու դպրոցը դնելու համար մեր օրիորդները։

Ժամանակին շատ բաներ գրուած են այդ նիւթին վերաբերեալ լրագիրներու սիւնակներուն մէջ, որոնք ունեցած են իրենց արդիւնքը, ու թերեւս շատեր ալ այդ մասին մեզ նման յայտնած իրենց շնորհակալութիւնքը այդ թերթերու պատուական խմբագրութեանց. բայց ո՛չ էր թէ անոնց ոսկի խրատները արթնցնէր վերջնականապէս շատ մը ծնողքներու թմբրութիւնն ալ, ու նոր զարկ մը տրուէր մեր աղջկանց դաստիարակութեան, իրենց միջավայրին համապատասխան կրթութեամբ օժտելու համար զանոնք։

ԱՄԱԴԵՕՌ

Կ-ԲԱԹՐԻԳԽԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԻ

Բէնչշէնպիհ սապահը, Պէյօղլունտա Ան. Յղութիւն Թարիգաթընըն մանաստըր-մէքթէպի մատուռընտա, Թարիգաթըն միւէսսիսի ալիսի միւթէվէֆֆա Կ-Բաթրիգ վէ Գարտինալ Հասուն էֆ. նին իսթիրահաթը րուհը իչին Գերյ. Սահակ Ծ. Վ. Ճիզմէճեան Թարաֆընտան Պուտասար չէրիֆ Թագտիս վէ պատէհու րահմէթ տուասը իճրա խուլմըշ տըր։

Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան իլէ Արհ. Կարապետ Քիւրեան վէ Արհ. Ներսէս Ճնտոյեան Եպիսկոպոսլար, պաշը միւթէհայիրդանը բէհապին վէ րահիպէլէր իլէ պաշը Փամիլեալար վէ մէքթէպին չակիրտանը հազըր պուլունմըշլար տըր։

Խիթամը այինտէ մէքթէպին սալօնընտա չէգըլմըշ վէ պիր միւտտէթ արամ խուլտիկինտէ, հուզզարտը գահվէլէր իքրամ օլունմըշ տըր։ Պու սըրատա Արհ. Արփիարեան Գերպծ., մէվքիի միւնասիպ պիր նութգ իրատ իլէ, Հասուն էֆ. նին զիքրինի վէ էվսաֆը մէմտուհէսինի Թաազիմ իթմէքլէ, Անարատ Յղութիւն Թարիգաթը՝ միւշարիլէյհին տարը ճէմիլէսինտէն օլտուղընը պէեան վէ պու Թարիգաթըն չիմտիյէ գատար միլլէթէ օլան ֆայտէլի խըզմէթլէրինի սէնա իյլէմիշ վէ միւհթէրէմ րահիպէլէրի, հէր վագըթ միւէսսիսլէրինին էֆքեար վէ հիսսիեաթը տիւանէթբէրվէրանէսի վէ րուհ ու զայրէթիյլէ մութթասըֆ օլարագ Թարիգաթլարընըն թէրագգը վէ չէրէֆինէ վէ աթֆալը միլլէթին թալիմ ու թէրպիէսինէ չալըշմաքտա թէշվիգ իթմիշ տիր։ Իչպու նութգ, հազըրունա հիսսի թէէսսիր իթմիշ վէ պիր միւտտէթ սօնրա ճէմիյէթ տաղըլմըշ տըր։

⁂ Բէնչշէնպիհ կիւնիւ Ս. Աննա Որբանոցը էօքսիւզ վէ ֆագիր չակիրտանընա նէֆիս Թասմլար վէ Թաթլըլար վէրիլմէքլէ, չօճուգլար Թէսիր վէ Թէսէլլի խուլմըշլէր տըր։ Պու մուամէլէի ինսանիեէթքեարանէ՝ մէքթէպի մէզքիւրըն միւտիրի Գեր. Ռափայէլ Վ. Էքմէքճեանըն, սաիր սէնէլէր կիպի, էրպապը համիյէթէ միւրաճաաթ իտէրէք, Թօպլատըղը իեանէ սայէսինտէ օլմուշ, վէ չօճուգլար պու վէսիլէ իլէ խայրխահլարընա տուա իթմիշլէր տիր։

Էքմէքճեան Վ. ին վէ մէքթէպին Խնամակալութիւնընըն, հէր սըրատա մէզքիւր պիչարէ չօճուգլարը գաէրըրպ սէվինտիրմէլէրի՝ չայեանը Թագտիր օլտուղը կիպի, քէնտիլէրինէ վուգու պուլան միւրաճաաթլարը պօշա չըգարմաեան խայրխահանըն հարէքէթի ինսանիյէթքեարանէսի տամուճիպի մէմնունիյէթ տիր։ Անճագ պէօյլէ մուամէլաթը համիյէթքեարանէնին տահա զիեատէ վուգու պուլապիլմէսի վէ ֆուգարա վէ միւհթաճինին գայրըլապիլմէսի իչին, հիսսիեաթը համիյէթքեարանէնին էֆրատը ճէմաաթըմըզ միեանընտա արթմասընը Թէմէննի իտէրիզ։

⁂ Իտարէ մէճլիսի ազասընտան Բուզիկ էֆ. Ազարեանըն՝ Մալթա պաշ չէհրինտէքի կինտէ Թայինի իւզէրինէ մէճլիսի մէզքիւրտէ միւնհէլլ գալան քէնտիի եէրինէ, Թէսէլսիւլ գայտէսինճէ Փիլիպոսեան Օհան էֆ. նին կէչէճէկի խապէր ալընմըշ տըր։

⁂ Ս. Յովհ. Ոսկեբերան քիլիսէսի Թաղ. Խորհուրդ ինթիխապը, պիր գաչ այ էվվէլ իճրա խուլմըշ իսէ տէ, միւնթէխիպլէրտէն պիր խայլիսի գուրա բուսուլլարընը կէօնտէրմէմիշլէրինտէն, իչ՝ Թէավիւի արայա գալմըշ վէ պինաէն ալէյհ իճրա օլունան ինթիխապտա նէթիճէյի մաթլուպէ հասըլ օլամամըշ իտի։

Պու տէֆա, իչիթթախիլմիչէ կէօրէ, Իտարէ մէճլիսինին գարարըյլա, գուրալարընը կէօնտէրմէմիչ օլանլարա անիրտէն գուրա բուսուլլարը կէօնտէրիլէրէք, մէզքիւր ինթիխապըն գուտուր գալան ճիհէթի իքմալ խուլընէճէք, վէ իչէ նէթիճէյի գաթիյէ վէրիլէճէք տիր։

⁂ Կ-Բաթրիգ րիւթպ. Սալպաղլեան էֆ. հազրէթլէրի Թարաֆընտան, պու կիւն, Կ-Բաթրիգ Վէքիլի Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեան իլէ Արհ. Սահակ Արք. Հաճեան՝ Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Գօնսթանս հազրէթլէրինի խաթրըգճալ վէ րէսմը խուշմէտի իչֆա իչին Սիրքէճիյէ կիթմիչլէր տիր։

⁂ Կ-Բաթրիգ րիւթպ. էֆ. հազրէթլէրի պիր գաչ կիւնտէն պէրու էօքսիւրիւք վէ նէզլէ սէպէպիյլէ միւզաարրըպ պուլունուեօրլար։

⁂ Էնգարէ բէհապինի միւհթէրէմէօրինտէն Գեր. Պօղոս Վ. Գամպուրեան, պիր գաչ կիւն գալմագ իւզրէ Տէրսաատէթէ կէլմիչ տիր։

⁂ Բէֆիգի միւհթէրէմիմիզ «Մասիս»՝ իչպու սէնէնին իպթիտասընտան պէրու իսթիխարէ թաթիլ իթմիչ օլտուղը հալտէ, պու քէրրէ եինէ այնի հէյէթի թահրիրիյէ իտարէսի Թահթընտա օլարագ թապ ու նէչր օլունմախա պաչլամըչ տըր։

Բէֆիգիմիզէ մուվաֆֆագիյէթ Թէմէննի իտէրիզ։

⁂ Ոսկեան միւհթէրէմ պիրատէրլէրին տայըտը Յովհաննէս էֆ. Թիւլպէնտճեան, պիր միւտտէթտէն պէրի խասթա օլտուղը հալտէ, չըգան սալը կիւնիւ, պիճիւմլէ վէզաիֆի րուհանիյէսինի իյֆա իտէրէք, Թէսլիմի րուհ իյլէմիչ, վէ ճէնազէ ալայը ֆէրտասը չարշէնպիհ կիւնիւ Բանկալթիտէ Վիէննա Մխիթարեանլարը քիլիսէսինտէ իճրա խուլմըշ տըր։ —Ճէնազէ ալայընտա պաշը միւթէհայիրդանը բէհապինի իլէ խայլի զէվաթ վէ ահպապը միւհթէրէմէ հազըր պուլունմըչ վէ խիթամը այինտէ, հուզզարէ՝ Ոսկեան միւհթէրէմ պիրատէրլէրէ պէեանը Թաազիյէթ իյլէմիչլէր տիր։

Յովհաննէս էֆէնտի Թիւլպէնտճեան, տինտար, միւհթէրէմ վէ քեամիլ պիր զաթ օլուպ, խայլի սէնէլէրտէն պէրու վիճտանիյէ պըղը օլան խասթալըղ սէպէպիյլէ, հէմշիրէզատէլէրի խանէսինտէ խուսուսիյէ պուլունմագտա իտի։ Միւմայիլէյհին ղայպը էպէտիսինտէն տօլայը հէմշիրէսի միւհթէրէմէսի իլէ հէմշիրէզատէլէրինէ վէ սաիր ագրապասընա պէեանը Թաազիյէթ վէ Թէէսսիւֆ իյլէրիզ։

Այրի Տիկին Մարիամ Ոսկեան և Ոսկեան ընտանիքը՝ խորին շնորհակալութիւն կը յայտնեն Գերյ. և Գերպ. Վարդապետաց և ամէն Մեծաշուք Տեարց՝ որք հաճեցան ներկայ գտնուիլ իրենց ողբացեալ եղբօր և քեռեղբօր ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԷՖ. ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆի յուղարկաւորութեան և այս առթիւ իրենց ցաւակցութիւնը արտայայտեցին։

Ս. Յակոբ խասթախանէսի իտարէսի Թարաֆընտան կէօնտէրիլմիչ տիր.

ԾԱԽՈՒ ՏՈՒՆԵՐ.— Ս. Յակոբայ Անկելանոցիս կալուածներէն հետեւեալ երկու կտոր կալուածները վաճառել որոշուած ըլլալով, Հոգաբարձութիւնս ներկայիս կը փութայ ծանուցանել, թէ ով որ կը փափաքի ծախու առնել, կրնայ դիմել Չորեքշաբթի և Ուրբաթ երեկոյ, ժամը 10էն մինչեւ 12 (ը. թ.) Ս. Յակոբ Անկելանոցի Հոգաբարձութիւն ի Բանկալթի։

1. Բերա, Կալաթա-սէրայի մօտ, Աց փողոց թիւ 6 քարաշէն տուն, 11 սենեակով։

2. Շիշլի, Բեազըտխանէ ճամբէ թիւ 179 քարաշէն տուն 6 սենեակով։

Բանկալթի, 25 փետրվար 1905

(Կնիք)

ԱՐԱՊԱՃԸ ՎԻՉԷՆԻՆ

ՄԻՐԱՍ ՏԱՎԱՍԸ

Իչպու տավանըն սօն մուհաքէմէսի չըգան չարշէնպիհ կիւնիւ, կէօրիւլմիւշ իսէ տէ, վագթըն կէճ օլմասը սէպէպիյլէ, գարարըն պու կիւն Թէֆհիմ օլունաճաղը՝ մազպաթը րիասէթտէն Թարաֆէյնէ պիլտիրիլմիչ տիր։

Մահքէմէ տոլուճտու, սաիր տէֆալար կիպի, սամիին իլէ տոլու օլուպ, Իսթինաֆ միւտտէիի ումումիսի Մէմտուհ պէյ տախի իչպու մուհաքէմէյի տինլէմէք իւզրէ հազըր պուլունմըշ տըր։

Չարշէնպիհ կիւնքի մուհաքէմէտէ իֆատէսի ալընմասը լազըմ կէլէն Գօնսթանթէն հագգընտա Իզմիրտէ կէօնտէրիլէն Թէհարրի բուսուլասընա՝ մահէլլի բօլիս գոմիսէրլիկինտէն կէլէն ճէվապտա, մէրգումըն օրատա պուլունամատըղը պիլտիրիլմիչ վէ Սօֆի գասըն տա քէյֆիյէթէ սէպէպիյէ կէլէմէտիկինտէն, գուեռումճը Ռուբէն ճէլպ խուլընէրէք, չու եօլտա իֆատէ վէրմիշ տիր.

—Արապաճը Վիչէնին եանընտա էվվէլճէ արապաճըլըգ վէ սօնրա պաղչէպանլըգ իթմիշ օլան Իբրահիմ, պիր կիւն պանա չէօյլէ սէօյլէտի. Ֆօթինի պանա աէտի քի կիթ Սթեփանը պուլ, պանա բարա կէօնտէրէճէք իտի, կէօնտէրսին, եօգսա իչին տօղրուսընը սէօյլէյէճէկիմ. պէն տէ կիթտիմ, Մէյմինին էվինտէ պուլտում. պիր Թագըմ գաղըլար իլէ օթուրմուշ իտի. տըչարը չըգըպ իքի լիրա վէրտի. կիթտիմ մամինէ վէրտիմ։ Պունլարը Իբրահիմ պանա նագլ իթտի։

Րէյիս.— Նէ՞ տէրսին Սթեփան։

Սթ.— Ասըլ եօգ պիր էֆէնտիմ։

Րէյիս.— (Ռուբէնէ.) Սէն Սթեփանը թանը՞ր մը խըն։

Ռուբէն.— Էվվէթ, Վիչէնին ապարթըմանլարընըն քիրալարընը թօփլար խըտը։

Րէյիս.— Կէչէն մուհաքէմէլէրտէն պիրինտէ պէեան իթտիկիմ վէճհլէ, Յովհաննէսին՝ Լուսինյանտան 5 այ սօնրա տօղմուշ օլտըղընա տաիր պիր Թէզքէրէի Օսմանիէ ալընտըղը հալտէ, մուախխարէն տիկէր պիր իլմուխապէր իլէ պիր Թէզքէրէի Օսմանիէ տահա ալընմըշ իսէ տէ, պունուն, քիմին իլմուխապէրի իլէ վէրիլտիկի անլաշըլամամըշ տըր։ Իլմուխապէրի արաթտըրըպ պուլաճաղըզ։ Մըխթարլարը չաղըրընըզ։

(Պէյօղլու վէ Բանկալթը ճէմաաթըմըզ մըխթարլարը Գէորգ վէ Վիչէն աղալար ճէլպ խուլըպ, իլմուխապէրին ալթընտաքի միօհր կէօսթէրիլմիչ, վէ Թէտգիգ խուլանտըգտան սօնրա.)

Գէորգ.— Պու միօհր պէնիմ տիր, ֆագաթ տիկէր պիր միօհրի Թաաթիգ իթմիչիմ տիր. զաթէն վաֆթիզ գայտլարը քիլիսէլէրտէն վէրիլիր։

Վիչէն.— Պու միօհր պէնիմ տէյիլ տիր։

Րէյիս.— Կէչէն մուհաքէմէտէ, պիզ իլմուխապէր վէրմէյիք տէտինիզ. պու նէ՞ տիր։ Հէր նէ իսէ, պունուն իճապընա Միւտտէիի ումումիլիքճէ պագըլըր։ Սիզ, 5 այտա իքի չօճուգ տօղամաեաճաղընը անլամըշ, վէ պիր իլմուխապէր տահա վէրմիշսինիզ։ Սթեփան, սէն նէ՞ տիէճէքսին։

Սթ.— Պունլարըն հիչ պիրինտէն խապէրիմ եօգ տըր։

Րէյիսին էմրի իւզէրինէ, սօնրատան պուլունան իլմուխապէրլէր իլէ Տախիլիէ նէզարէթինտէն կէօնտէրիլէն Թէզքէրէ օգունմըշ տըր քի, պունտա իլմուխապէրլէրին մէյտանա չըգարըլտըղը վէ գայտտա կէօրիւլէն սախթէքեարլըղըն խարիճտէն իչգա իտիլտիկի անլաշըլտըղը պիլտիրիլմիչ տիր։

Պատէհու, էպէ Ֆօթինինին մազպաթ իֆատէսի օգունմըշ վէ պունտա մէզպուրէ՝ 12 սէնէ էվվէլ Մարեանէի Թանըտըղընը վէ Թագսիմ քիլիսէսինտէ էվլէնտիկինի, վէ պիր միւտտէթ սօնրա, Մարեանէ չօճուգ տօղուրաճաղընտան, էվէնի կէլիպ քէնտիսինի կէօթիւրտիւկիւնիւ, վէ Մարեանէնին պիր գըզ չօճուգ տիւնեայա կէթիրտիկինի, վէ պունտան սօնրա մէզպուրէ պիր էրքէք չօճուգ կէթիրիփ, պունուն տա վաղը համիլէ քէնտիսի պուլունտուղունը, վէ Կնքահայրլարը քիւրքճիւ Անտոն օլուպ, քէնտիսինէ տէ եարըմ լիրա պախշիշ վէրտիկինի, վէ վաֆթիզտէ չօգ ղալէպէլիք օլտուղընը սէօյլէտիկի անլաշըլմըշ տըր։

Պունտան սօնրա Էվգաֆ վէքիլլէրինին, Սթեփան Գազանճեան հագգընտաքի իթհամնամէյի Թէքրարընը, վէ մէրգումըն մահքիւմիյէթի Թալէպինի վէ չիմտիյէ գարար

ագարէթլէրտէն Թահսիլ իթտիկի լիրալա-
րըն, մուհաքէմէ մէսարիֆիյէ պիրլիքտէ
թազմին իթտիրիլմէսի խիթտաւսընը հավի
պիր քեաղըտը օգունմըշ տըր։

Րէյիս.— (Միւտտէուսումի Սաաըդ պէյէ.) Մահքէմէնին Թահգըգաթը իյթէ պունտան իպարէթ տիր։ Պու պապտէ քի իտտաանըզ նէ՞ տիր։

Միւտ. ում.— Հուզուրը մահքէմէտէ պուլունան միւթթէհիմ Ստեփան Գազանճեան, Լուցիգա վէ Ցովհաննէս նամ իքի չօճուգլարը, արապաճը Վիչէնին չօճուգլարը օլմատըղընը պիլտիկի հալտէ, մուսագգաֆաթը մահլիւլէյի եէտը զապթընա կէչիրմէք իւզրէ, անըն էվլատլարը տէյի կէօսթէրտիկի, ճէրէեան իտէն մուհաքէմէ իլէ Թէէյյիւտ իթմիշ տիր։

«Կէրչի պու տէլլիլէր, չիւպհէսիզ իսէ տէ, Վիչէնին Թարզը մաիշէթիյէ Մարեանէնին կէչիրտիկի էօմր տէ, չօճուգ կէթիրմէք իպթիտարընտա պուլունմատըղընը իսպաթ իթմէքտէ, վէ մէզպուրէնին սիննի՝ ֆէննի րաբօրտա կէօսթէրիլտիկի վէճհիլէ, պունա մանի օլտուղը կիպի, չահիտլէրին իֆատէլէրի տէ, չօճուգլարըն՝ Մարեանէտէն տօղմամըշ օլտուղընը Թաստիգ իյլէմիշ վէ վուգու պուլան սախթէքեարլըգ պու սուրէթլէ մէյտանա չըգմըշ տըր։ Վագաա մէվատը ճիւրմիյէտէ կէօրիւլտիւկիւ վէճհիլէ, միւթթէհիմ, միւտաֆաա չահիտլէրի իգամէ իթմէք հագգընը հայիզ օլուպ, օ վէճհիլէ միւտաֆաա չահիտլէրի իգամէ օլունմըշ իսէ տէ, պունլարըն քեաֆֆէսի տէ ազ չօգ Վիչէնին վէ Ստեփանըն մուավէնէթիյէ եաշամագտա տըրլար։ Պունտան սարֆը նազար, չահիտլէրին իֆատաթը տա եէկտիկէրինէ միւպային պուլունմագտա տըր։ Շահիտլէրտէն պիրի՝ էպէ գատընըն կիւնտիւզիւն Մարեանէ իլէ համամա կիտտիկ, սօնրա էվէ ավտէթ իյլէտիկինի սէօյլէտիկի հալտէ, տիկէր պիր չահիտ տէ էպէնին կիճէ չաղըրըլտըղընը պիլտիրիյօր, վէ էպէ գատըն իսէ, իֆատէի մազպութէսինտէ, պիր գարը Թարաֆընտան չաղըրըլտըղընը սէօյլէյօր։ Բէզա չահիտլէրտէն չակըճը Կարապետ՝ Վիչէնին տալգավուզը օլտուղը կիպի, Խրիսթօ տախի էյլան Ստեփանըն էվինտէ եաթըպ գալգըյօր։

«Շահիտլէրտէն մաատա, ճէրէեան իտէն մուամէլաթ տախի, պու սախթէքեարլըղը իսպաթ իտիյօր։ Հօճա Րիֆաթ էֆ. նին Վիչէնիտէն իյիմմիշ օլտուղը, «Պէն Հէօճէթի ալըըմ. աճապա պունտան սօնրա պիր չէյ օլո՞ւր մը» սէօզլէրի, պու չօճուգլարըն Վիչէնին սիւլպինտէն տօղմամըշ օլտուղընա հիչ չիւպհէ պըրագմըյօր։ Պինաէնալէյհ Ստեփան՝Վիչէնին եանընտա կիրտիքտէն սօնրա պու սախթէքեարլըղըն իճրա իտիլտիկի, վէ Ստեփանըն տա՝ իճարաթը մէֆգուֆէի Թահսիլ իթմէք իճթիսարընտա ճիւրաթը Թէհագգուգ իյլէտիկինտէն, մէրգումըն միւճրիմիյէթինէ գարար վէրիլմէսինի Թալէպ իտէրիմ։»

Պատէհու Էվգաֆ վէքիլի Վէհպի էֆ. միւտաֆաասը պաշլատըպ, էվվէլա տօղթ. Խնտլիեան էֆ. նին Մարեանէտէ հայզ կէօրիւլտիւկինէ տաիր օլան չահատէթինին տօղրու օլմատըղընը պէեան իլէ, պու իֆատէնին՝ հէյեէթի Թըպպիյէնին ֆէննի րաբօրընա քիւլլիէն մուխալիֆ օլտուղընը, զիրա Մարեանէնին սիննի՝ գայտէն վէ չահիտլէրէ Թէհագգուգ իյլէտիկի հալտէ, օ սիննտէ պուլունան պիր գատընըն պիթթապի հայզը պուլունամաեաճաղընը սէօյլէմիշ, վէ սէօզլէրինէ չէօյլէ տէվամ իթմիշ տիր.

«Միւտաֆաա չահիտլէրի չօճուղըն նէ վագթ տօղտուղընը Թայեին իտէմէեիպ, չակըճը Բէթրի չօճուղըն իգտիվաճտան գըրգ կիւն սօնրա տօղտուղընը տէտիկի հալտէ, Երանիկ գատըն տա պիր սէնէ սօնրա տօղտուղընը սէօյլէմիշ, վէ պու իֆատէլէրիլէ միւպայէնէթ անլաշըլմըշ տըր։ Գալամա մահքէմէսինտէն ալընան հէօճէթ տախի՝ Ստեփանըն տէլալէթիյլէ ալընմըշ օլտըղը մէյտանտա տըր վէ մէրգում հէր նէ գատար Թիւրքճէ օգումագ վէ եազմագ պիլմէտիկինի սէօյլէմիշ իսէ տէ, քէնտիսի օգուր եազա վէ գավանինի տէվլէթէ օլտուգճա աշնա օլտուղընտան, պազը իշլէրին Թաագիպաթը իլէ մէշղուլ պուլունմըշ վէ ճիւրմիւնէ տէ մուվաֆագ օլմուշ տըր։ Հէօճէթը չէրինին մուսատտագ նիւսխէլէրինի չըգարթտըրըպ մահքէմէլէրէ իպրազ իթմէսի տէ՝ ուսուլէ աշնա օլտուղընա տիկէր պիր տէլիլ տիր։

«Պունտան մաատա, հէր խուսուստա, մէսէլա Հէօճէթը Շէրինին Թանզիմինտէ, Թէրէքէնին գայտընտա, վասիի միւնզամ Թայինինտէ այնի ատամլարըն չէհատէթինէ միւրաճաաթ իթմիշ վէ հէր եէրէ այնի ատամլարը կէօթիւրմիւշ տիւր։ Ատէթը պէլտէ խիլաֆընտա պիր մուամէլէ տէ, Վիչէնին, պու չօճուգլար պէնիմ տիր տէնիպ, Հէօճէթը Շէրի Թանզիմ իթմէսի տիր քի, պու ,ալէյխուսուս Խրիսթիանլար պէյնինտէ ճարի օլան պիր ուսուլ օլմատըղը կիպի, հիչ պիր ֆէրտ տէ քէնտի մէչրու էվլատլարը իչին, պէօյլէ պիր չէյ Թասավվուր իտէմէեճէկինտէն, պունուն տա նամէշրու պիր մագսատ միւպթէնի օլտուղը աչիքեար տըր։

«Վիչէնին պու էվլատլար պէնիմ տիր իտտիասընա կէլինճէ, պիր քիմսէնին ,նէսէպի մէճհուլ օլան պիր չօճուգ իչին պէօյլէ պիր իֆատէսի մագպուլ օլապիլիր,եօգսա Մալթըզ Բավլիտէն վէ սապօնճը Անմէտտէն տօղմուշ օլան պու չօճուգլարըն, եանի մաարուֆը նէսէպ օլանլար հագգընտաքի իգրարը չէրան մագպուլ օլամազ։

«Ստեփանըն՝ Վիչէնին Թէրէքէսինի եազտըրմագ իչին ալէլուսուլ Էվգաֆա միւրաճաաթ իտէճէք եէրտէ, Գասսամլըղա միւրաճաաթը, տա էվգաֆը մահլիւլէյի եէտը զապթընա կէչիրմէք մագսէտի իլէ օլտուղը աչիքեար տըր ,զիրա միւթէվէֆֆա Վիչէնին իսքեան իթտիկի սէմթտէ վէֆաթ իտէնլէրին Թէրէքէսի Էվգաֆ նէզարէթինտէն եազըլմասընա տաիր գարար վար տըր, վէ պիթթապի օնա կէօրէ հարէքէթ իտիլմէսի լազըմ կէլիր իտի. հալպուքի օ հալտէ Վիչէնին՝ պիլա վէլէտ վէֆաթ իթտիկի մէյտանա չըգըպ, էմլաք վէ նագտը՝ Էվգաֆ նէզարէթինտէն զապթ օլունաճագ իտի։ Շու հալտէ Մարեանէնին չօճուգ տօղուրմասը՝ ֆէննէն միւմքինսիզ օլուպ, նուֆուս գայտընտա տախի սախթէքեարլըգ գարըշտըրըլտըղը սապիթ օլտըղընտան, վէ Ստեփան 15 սէնէ ագտէմ Վիչէնին խըտմէթինտէ պուլունուպ, հէօճէթի Շէրինին Թանզիմինտէն էվվէլ տախի քէյֆիյէթի զայըը ստհիէ՝ սահիհ եէրինէ գօյմուշ, վէ ագարաթը մահլիւլէյի եէտը զապթընա կէչիրիպ, 5894 լիրա գատար քիրա Թահսիլ իյլէտիկի սապիթ պուլունմըշ օլմագլա, հուգուգըէվգաֆըն մուհաֆազասը իչին մէրգումըն Թահթը հիւքմէ ալընմասընը իսթիրհամ իտէրիմ։»

Էվգաֆ հուգուգ միւշավիրի մուավինի Ահմէտ պէյ տախի՝ այնի մէալտէ միւտաֆաա իյլէնիպ, Վիչէնին պու չօճուգլարը ճան էվլատը ալմըշ օլտուղընա տաիր օլան իտտաայը Թէքրար, վէ Վիչէնին՝ Ստեփանըն գարըսը Երանիկի տէ ճան էվլատը ալըպ, էվլատ տէյի գայտ իթտիկի, վէ մէզպուրէ տախի հայխաթտա օլսա, օնըն տա վարիս օլտուղը իտտաա օլունապիլէճէկի մէյտանտա օլուպ, էլէէվլ հաեաթտա օլան իքի չօճուգլարըն տախի՝ օ գապիլտէն ճան էվլատը օլտուգլարընըն վէ պունլարըն իքի գայտլարը՝ եէկտիկէրինտէն 5 այ ֆարգլա տօղմուշ օլտուղընը կէօսթէրտիկի տէ՝ հագըգաթը հալի մէյտանա չըգարտըղընը պէեան իլէ, Ստեփանըն մահքիւմ իտիլմէսինի Թալէպ իյլէմիշ տիր։

Պատէհու միւտտաի ալէյհ վէքիլի Օննիկ էֆ. Վարժապետեան իլէ Հիւսնի պէյ, միւտաֆաալարընը պէեան իթմիշլէր, վէ րէյիս պէյ՝ Ստեփանա խիթապէն, «Սէնին պաշգա պիր տիյէճէկին վա՞ր մը տըր» տիմէսի վէ մէրգումըն՝ «Խայր էֆէնտիմ» տէյի ճէվապ վէրմէսի իւզէրինէ, մուհաքէմէ խիթամ պուլմուշ, վէ հէյեէթի մահքէմէ՝ սաաթ 10ը չարէյէք կէչէրէք, միւզաքէրէ օտասընա չէքիլիպ, իւչ չարէյէք սաաթ միւզաքէրէտէն սօնրա, Թէքրար սալօնա ավտէթ իյլէմիշ տիր։

Րէյիս.— Էվրագը Թահգըգիյէնին Թէագիպի վագթա միւհթաճ օլուպ, պու կիւն տէ կէճ գալտըղըմըզտան, ճումա իրթէսի կիւնիւ (պու կիւն) էվրագըն գրաաթընա միւպաշէրէթ իտէր վէ գարարը տավիրիրիզ։

Սաաթ 11տէ սամիին տաղըլմըշ տըր։

(Միւտաֆաա վէքիլլէրինին միւտաֆաալարընը, կէլէճէք նիւսխէմիզտէ տէրճ իտէրիզ։)

ԻԽԹԱՐԸ ՄԱԽՍՈՒՍ

Ապօնըման վատէլէրի հըլուլ իտէն Տէրիսաատէթ վէ Թաշրա միւհթէրէմ ապօնէլէրիմիզին, ապօնէլիքլէրինին տէվամընը արզու իթտիքլէրի հալտէ, պէտէլաթը լազըմէյի մաթպաամըզա կէօնտէրմէլէրինի րճա իտէրիզ։

ՊԱՂՏԱՏ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐԻՆԻՆ

100ՏԷ 4 ՖԱՅԻԶԼԻ ՕՍՄ. ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՐԻ

Էօնիւմիւզտէքի էֆրէնճի մարտ 1տէ վատէսի խիթամ պուլաճագ օլան ալթը այլըգ ֆաիզլէրին՝ Թարիխի մէզքիւրտէն իթիպարէն՝ 20 լիրալըգ գըյմէթի իթիպարիէսի հայիզ Թահվիլաթ պաշընա ալթուն ագչէ 44 ղշ. օլարագ, Գալաթատա պանգը Օսմանի խազինէսինտէն Թէէտիյէ օլունաճաղը, վէ պունուն իչին իպրազը լազըմ կէլէն Թահվիլաթը մուվագգաթէսա պիրէր բօթամըէ վազ իտիլէճէկի Թահվիլաթը մէզքիւրէ համիլլէրինէ իլան օլունուր։

Իքի նիւսխէ օլարագ Թանզիմի լազըմ կէլէն պօրտօլարըն նիւմունէլէրի՝ պու աերըն 25 ինտէն իթիպարէն Թահվիլաթ համիլլէրինէ իթա իտիլէճէք տիր։

Տէրիսաատէթ, 18 փետր. 1905

ԽԱՐԻՃԻ

ՄՈՒՀԱՐԷՊԷ, քէմալը չիտտէթլէ տէվամ իտիյօր։ Հէր իքի Թարաֆ, սօն տէրէճէ չէճաաթ վէ մուգավէմէթ կէօսթէրմէքտէ օլուպ, լաքին իշէ պիր նէթիճէի գաթիէ վէրիլէմէյօր։ Մուգտէն, հէնուզ Րուսլարըն եէտինտէ իսէ տէ, եագընտա տիւշէճէկի՝ պազը ալէամէթլէրտէն անլաշըլըյօր։ Զաթէն ճիվար մէվգիլէրի Ճաբօնլըլար իշղալ իթմիշլէր տիր. վէ Րուսլարըն՝ տէբօլարընը աթէշէ վէրէրէք, չէհրի Թախլիյէէ պաշլատըգլարը՝ Ինկիլիզ մէնպաընտան պիլտիրիլմիշ տիր։ — Վագաա Րուս մէնպաընտան ալընան մալիւմաթա պինաէն, Վիէննաատան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Մուգտէնին ճէնուպ ճիհէթինտէ տէհչէթլի պիր մուհարէպէ վուգու պուլուպ, 30,000 Ճաբօնլը՝ 200 Թօբ իլէ հիւճում իթմիշլէր իսէ տէ, Րուս ժէնէրալը Զէրբիցքինին՝ էմրի ալթընտաքի ասաքիր իլէ, գալէ կիպի եըղըլմըշ օլան Ճաբօնլըլարըն էօլիւլէրի արգասընտա մուհարէպէ իտէրէք, տիւշմէնին քեաֆֆէյի հիւճումլարընը կէրի սիւրտիւկիւ, վէ միւմասիլէյն ժէնէրալ իլէ տիկէր պիր ժէնէրալըն՝ մուհիմմ մէվգիլէր իշղալ իթտիքլէրի, վէ Թաչիշաօնըն չըմալ ճիհէթինտէ Րուս միւֆրիզէլէրի՝ տիւշմէնէ գարշը իլրիլէմէքտէ օլուպ, Րուսլարըն չէճաաթը՝ էճնէպի մուխպիրլէրինին հայրէթինի մուճիպ օլտուղը, վէ Մուգտէնին գուրթուլմուշ ատտ իտիլտիկի, վէ Ճաբօնլըլար՝ Րուսլարտան գիեատէ գուվվէթտէն տիւշմիւշ օլմալարըյլա, Րուսլարըն՝ մուհարէպէէ տէվամ իտէրէք, տիւշմէնի տահա գիեատէ եօրաճագլարընը մէմուլ իթտիքլէրի իշար իտիլմիշ իսէ տէ, սօնրատան Աժանս Բիւթէրին, Գուրօբքի օրտասը էրքեանը հարպընտան ալտըղը պիր Թէլէկրաֆտա, պու մալիւմաթըն պիւթիւն պիւթիւն մուղայիրի օլարագ, Րուսլարըն Մուգտէնի աթէշէ վէրէրէք, րիճաաթա պաշլատըգլարը խապէրինին Թէէյյիտ իտիլտիկի եինէ Վիէննատան պիլտիրիլմիշ տիր։ Հէր հալտէ հագըգաթի հալին եագընտա անլաշըլաճաղը տէրքեար տըր։

*** Թօքիօտան չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, ժէն. Գուրօբաթքին սօն մուհարէպէլէրտէ մաղլուպ, վէ իշլէրինտէ բէք չօգ Րուս ժէնէրալլարը օլարագ, 100,000 Րուս ասքէրի Թէլէֆ օլմուշ տըր։

*** Ճաբօնլըլարըն՝ հարէքէթի Թէճավուզիեէլէրինտէ մուվաֆագ օլտուգլարընը վէ ժէն. Գուրօբաթքինին չըմալա տօղրու չէքիլմէքտէ իտուկինի՝ Րուս էրքեանը հարպը ումումիյէսինին իթիրաֆ իյլէտիկի՝ Բէթրէսպուրկտան պա Թէլէկրաֆ իշար օլունտըղը Բարիզտէն եազըլմըշ տըր։

*** Րուսիա հիւքիւմէթի, սօն մուհարէպէլէրտէ Ճաբօնլըլարըն գայեաթը՝ Րուսլարըն.քինտէն զիեատէ օլտուղընը Թէէմին իթմէքտէ տիր։

ՎԼԱՏԻՎՕՍԹՕԳ ԼԻՄԱՆԸ.— Մէզքիւր լիմանըն ճիտտի մուհասէրէսինէ պաշլանմասընա Ճաբօնիա մէճլիսի հարպընտա գարար վէրիլտիկի՝ Թօքիօտան պա Թէլէկրաֆ պիլտիրիլմիշ տիր։

ՀԸԼ ՀԱՏԻՍԷՍԻ.— Բարիզտէն ալընան պիր Թէլէկրաֆա նէզարէն, Րուսիա հիւքիւմէթի՝ Հըլ վագըասընտա Թէլէֆ վէ միւթէզարրըր օլան Ինկիլիզ պալըգճըլարընա 3 միլեօն ֆրանգ Թազմինաթ իթասընա հազըր պուլունտըղընը պէեան իթմիշ, վէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթի տէ պու Թէքլիֆի գապուլ իյլէմիշ տիր։

ՊԱԼԹԻԳ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸՆԸՆ ԱՎՏԷԹԻ.— Թան զազէթասընըն՝ Մատակասգարտաքի մուխպիրի աթիտէքի Թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր. «Պալթիգ Րուս տօնանմասը Ճիպութիյէ միւթէվէճճիհէն Մատակասգար սուլարընտան հարէքէթ իթմիշ տիր»։ — Տէյլի Թէլէկրաֆ զազէթասընա չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆտա իսէ, մէզքիւր տօնանմանըն Րուսիայա ավտէթ իտէճէկի Թէվաթուրէն սէօյլէնտիկի պիլտիրիլմիշ տիր։

ՏԻՒՆ ՎԷ ԿԻՃԷ ԱԼԸՆԱՆ ԹԻԼԼԷԿՐԱՖԼԱՐ.— Պու Թէլէկրաֆլարըն միւնտէրիճաթը, Րուսլար հագգընտա զաէֆլէ խայըրըզ տըր։ Րուսլար հէր Թարաֆտա մաղլուպ վէ Ճաբօնլըլար ղալիպ օլմուշլար, վէ Գունկուզլար Ճաբօնլը զապիթլէրին էմրի ալթընտա օլարագ տէմիր եօլ խաթթընը Թախրիպ իթմիշլէր տիր։ Պու սուրէթլէ Մուգտէնին՝ խարիճ իլէ մուխապէրաթը գաթթ օլունմըշ վէ եալընըզ աչըգ պիր եօլ գալմըշ օլտուղընտան, Րուսլար պունտան Թիլինկէ տօղրու րիճաաթ իթմէքտէ պուլունմըշլար տըր։ Ճաբօնլըլար պունլարը քէմալը չիտտէթլէ Թաագիպ իտիյօրլար։ — Վագաա Րուսլար՝սօն տէրէճէ զայրէթ վէ չէճաաթ կէօսթէրէրէք, տիւշմէնին իլէրլէմէսինէ մանի օլմաեա չալըշմըշլար իսէ տէ, չիֆայտէ քի Ճաբօնլըլարըն միգտարճա քէսրէթինէ գարշը գօեամամըշլար վէ նիհաեէթ,

— տուն կիճէ Լօնտրատան վէ Թօքիօտան ալընան թելէկրաֆլարտա, — Ճաբօնլըլարըն․ Մուգտէն չէհրինի բէնչշ․ կիւնիւ իչղալ իթթիքլերի, վէ եօյլէտէն իքի սաաթ էվվէլ չէհրէ կիրտիքլերի պիլտիրիլմիչ տիր․ —Նէբչի Բուսիա հիւքիւմէթինին, պու խապէրի թէքզիպ իթտիկի տէ, — Եինէ տուն կիճէ Բարիզտէն ալընան պիր թէլէկրաֆտա — իչպու օլունմուշ իսէ տէ, պունըն «ըհհէէթի չիւպհէլի կէօրիւլիւեօր» Բէզգալիք տուն կիճէ Բարիզտէն ալընան սաիր պիր թէլէկրաֆտա Ճաբօնլըլարըն, Մուգտէնի իշղալ իթտիքտէն սօնրա, չէհրին չէմալը ղարպի թարաֆընտա տիկէր պազը մէվգիլէրի տախի իշղալ իթտիքլերի՝ Նիւչուանկտան ալընան մալիւմաթա պինաէն պէեան օլունմըշ տըր։

*** Բէթրէսպուրկտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆտա իսէ, Ժէն․ Գուրօբաթքին, պէքլէտիկի իմտատ ասաքիրինի ալմագ իւզրէ Խարպինէ գատար րիճաթ իհթիմալինի քէնտի բլանընտա էվվէլճէ կէօսթէրմիչ օլտուղընտան, պու տէֆաքի րիճաթա Բուսիա էրքանը հարպը ումումիյէսինին քէմալը սուքիւնէթլէ պագմագտա օլտուղը իչտը խուլմիչ տիր։

*** Թիկարօ նամ Բարիզ ղազէթասը՝ Մուգտէնին Ճաբօնլըլար թարաֆընտան զապթը՝ միւսալէհանըն պիր ան էվվէլ աքտընա սէպէպ օլաճաղընը խումիտ իտիեօր, վէ Պալթըգ տօնանմասընըն ավտէթինի պունա էմարէ կէօսթէրիեօր։

ՄԻԳՏԱՐԸ ԹԷԼԷՖԱԹ․— Սօն մուհարէպէտէ վուգու պուլան նուֆուս թէլէֆաթընըն միգտարը եիւզ պինլէրէ պալիղ օլմուշ տըր։ Թէլէկրաֆլարտա պու միգտար՝ 50 պին, 70 պին, 100 պին տէրէճէլէրինտէ կէօսթէրիլմէքտէ տիր։

Ճանկայտան ալընան մալիւմաթա նէզարէն, մարտ 9 թարիխլիյէ Բարիզտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, սօն մուհարէպէլէրտէ իքի թարաֆըն մագթուլ վէ մէճրուհլարընըն միգտարը 150,000 նուֆուսա պալիղ օլմուշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մէնթէշա միւթէսարրըֆըլըղը՝ Պօլու միւթէսարրըֆը Պէքիր բաշաեա, Պօլու միւթէսարրըֆըլըղը՝ Մէնթէշա միւթէսարրըֆը Ֆէրիտ բաշաեա թէվճիհ․ Մանասթըր տէֆթէրտարլըղընա՝ Հալէպ վիլայէթի տէֆթէրտարը Եսպագը Զիհնի էֆ․ թայինի․ Սըրպիա սէֆիրի Մ․ Սիմիչին մախտումը օլուպ, Սըրպիատա մահքէմէ րէյիսի պուլունան Մ․ Սթօեան Սիմիչէ 3իւնճի Օսմ․ վէ սէֆիրին զէվճէսինէ 1ինճի Շէֆգաթ նիշանլարը իհսան․

*** Խարիճիյէ նէզարէթի թէրճէմանը Սաատէտտին պէյ էֆ․ հազրէթլէրինէ 1ինճի Մէճիտի, Մուհաքէմաթ տաիրէսի ազասընտան միրիլիվա Րիֆաթ բաշաեա Զինճի Օսմանի նիշանլարը իհսան, վէ Պէչիքթաշ ղարղոլթասընա մէմուր Վասըֆ բաշաեա ֆէրիգլիք րիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն, սէլամլըգ րէսմը ալիյինտէն սօնրա, շայեան պույրուլան միւսաատէի սէնիէ իւզէրինէ, Ավուսթրիա, Ինկիլթէրրա վէ Իրան սէֆիրլէրի, սուրէթի ղայրը րէսմիյէտէ, այրը այրը հուզուրը հազրէթի Բատիշահիյէ գապուլ օլունմուշլար տըր։

—Բումանիա բարլամէնթօսընըն քիւշատընտա իրատ օլընան նութգը գրալիտէ, Բումանիանըն՝ Ճէնէպի տէվլէթլէր իլէ օլան միւնասէպաթընտան պահս իտիլտիկի սըրատա, Թիւրքիատաքի Ուլահ թէպաայը Շահանէնին հիւքիւմէթի Սէնիյէյէ հիսսիաթը սատագաթքեարանէ իլէ միւթէհասիս օլտուղլարը պէեան իտիլմիչ տիր։

—Գուտսը չէրիֆ Երմէնի վէ Բում բաթրիգլերի վէքիլլերի՝ էվվելքի կիւն Սատրազամ հազրէթլէրինի զիեարէթ իթմիշլէր տիր։

— Ցունիստէ Վիէննատա աքտ օլունաճագ պուլըգճըլըգ գօնկրէսինէ հիւքիւմէթ Սէնիյէ տախի տավէթ օլունմուշ տըր։

—Թաթավլա ֆուգարասը մէնֆաաթընա օլարագ կէչէնտէ վէրիլէն պալօ միւնասէպէթիյլէ Թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն 50 լիրա իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Պիլէճիքտէ Օսմանլը պանգասընըն պիր չիւպէսինի թէէսիս իթմէք իւզրէ, թէտգիգաթը լազըմէնին իճրասը իչին, մէզգիւր պանգանըն Եսկի-չէհիր չիւպէսի միւտիրի Պիլէճիկէ կիթմիշ տիր։

—Պիլէճիքտէ էհալինին իանէսի իլէ 35—40,000 ղչ․ մէսարիֆ իտիլէրէք, պիր սաաթ գուլէսի ինչա օլունաճագ տըր։ Պու սաաթըն րէսմը [քիւշատը՝ օգ․ ըն 19ճը Ճիւլուսը Հիւմայունի կիւնիւ վուգու պուլաճագ տըր։

—Դօմանօվանըն պիր քէօյինտէ 11 նէֆէր Պուլկար էշգըեասը՝ ասաքիրի Շահանէ թարաֆընտան թէլէֆ իտիլմիչտիր։

—1321 սէնէյի մալիյէսի միւնասիպէթիյլէ, Գալաթա Պօրսասը մէճլիս րիեասէթինէ՝ Մ․ Զիսի, վէ ազալըղընա՝ Մ․ Մ․ Մօիզ Զէնգանօնա, Ներիմի Մօլֆէսիա, Ապրահամ Գօհէն, Նիգօլաս Գալանճի, Ֆէրտինանտ Թալաօօ վէ Թիմօլէօն ինթիխապ օլունմուշլար տըր։

—Ավսթրիա վէ Ալմանիա հիւքիւմէթլէրի՝ Գուտսը չէրիֆ Լաթին բաթրիգլիկինէ՝ Բարա հազրէթլէրինին սապըգ Մըսըր վէքիլի Մօնս․ Մօկարօնըն թայինի օլունմասընա չալըչըեօրլար։

—Վէրէմ խասթալըղընըն սիրայէթինի մէն իթմէք իւզրէ թէշքիլ օլընան հէյէթի սըհհիյէ՝ չէհրիմիզին միւնասիպ պիր մահալլինտէ մուայենէխանէ քիւշատընա գարար վէրմիչ տիր։ Գունտա, ֆուգարա խասթալարըն մուայենէ իտիլէճէք վէ մէճճանէն մուալիճէ վէրիլէճէք տիր։

—Տէրխասաաթէ Բուս գատընլարը թարաֆընտան, Մանչուրիատէքի Բուս օրտուսը իչին Թօբլանըլըպ, Բուսիա իմբէրաթօրիչասընըն թահթը հիմաէսինտէ պուլունան իանէ հէյէթինէ կէօնտէրիլէն չամաշըր, էշեա, ալիգ թասվիրլերի վէ սաիրէտէն տօլայը միւչարիլէյհա իմբէրաթօրիչա՝ Տէրխասաաթ իանէ գօմիթէսինէ պէեանը թէշէքքիւրաթ իթմիշ տիր։ Իշպու գօմիթէ՝ մուհարէպէ պաշլատըղտան պէրի 4127 բարչա էշեա իլէ պիր չօգ ալիգ թասվիրլերի, խաչլար վէ տուա քիթապլարը կէօնտէրմիչ տիր։

—Տամղա գանունը մուճիպինճէ, մէմալիքի էճնէպիէտէն կէլէն քիմպէլէրէ վէրիլէն բասօրլար իւզէրինէ 10 վէ բասավանլար իւզէրինէ տէ 5 ղչ․ լըգ բուլ եափըշտըրըլաճագ տըր։ Մէմալիքի էճնէպիէտէ մէզգիւր բուլլարըն պուլունմատըղը՝ մէրճիի ալիյինճէ նազարը տիգգաթա ալընարագ, իլք տէֆա թէտգիգ իտէնլէր թարաֆընտան՝ բասօրլար վէ բասավանլար իւզէրինէ, սահիպլէրինտէն պէտէլլէրի ալընարագտան սօնրա մէզգիւր բուլլարըն եափըշտըրըլմասընա գարար վէրիլմիչ տիր։

—Մալթա Օսմանլը պաշ չէհպէնտէրլիկինէ Թայինի պույրուլան Ազարեան Բուզիկ էֆ․՝ չարչէնպիհ կիւնիւ մահալլի մէմուրիէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրխասաաթտէն հարէքէթ իթմիչ տիր։

—Գալաթա քէօբրիւսինիւն միւքէմմէլ սաճ տուպալար իւզէրինէ եէնիտէն ինչասը՝ սաիր ինչաաթ սուրէթլէրինէ միւրաճճահ օլաճաղը, Պահրիէ նէզարէթինտէ միմար Եանգօ պէյ, Սէրվիչէն էֆ․ վէ սաիր էրպապը ֆէննիտէն թէշքիլ օլունան գօմիսիօնճա գարարլաշտըրըլարագ, մազպաթասը Պապը Ալիէ թագտիմ գըլընմըշ տըր։

—Օսմանլը մահսուլաթը վէ մամուլաթընըն րաղպէթինի էճնէպի մէմլէքէթլէրինտէ պիր գաթ տահա արթըրմագ մագսատիլէ, Եվրօպանըն էն մուհիմ պէլտէլէրինտէ պուլունան Օսմանլը չէհպէնտէրխանէլէրինտէ պիրէր մամուլաթ վէ մահսուլաթ միւզէսի աչըլմասընա գարար վէրիլմիչ տիր։

—Լօնտրատա պուլունան բրէնս Ֆէրտինանտ, սալը կիւնիւ սէրայը գրալիտէ քէնտի չէրէֆինէ վէրիլէն զիեաֆէթտէ հազըր պուլունմըշ տըր։ Պու զիեաֆէթտէ գրալ վէ գրալիչատան մաատա, բրէնս տը Կալ, Ինկիլթէրրա խարիճիէ նազըրը Լօրտ Լանստաուն վէ Ավսթրիա-Մաճար սէֆիրի տախի պուլունմուշլար տըր։ Բրէնս Ֆէրտինանտ, պիր թէաթրօ լօճիպէսընտա տախի պուլունմըշ տըր։ Միւչարիլէյհ տուն Լօնտրատան հարէքէթ իթմիչ տիր։ Հարէքէթինտէն էվվէլ խարիճիէ նազըրը վէ Ավսթրիա Մաճար սէֆիրի թարաֆընտան քէնտի չէրէֆինէ զիեաֆէթլէր վէրիլմիչ տիր։

Ինկիլթէրա գրալը՝ միւչարիլէյհէ 1ինճի րիւթպէտէն «Բաչա-պազը» նիշանընը վէրմիչ տիր։

—Բօսթօնտանէ խարիճիյէն՝ թէլէկրաֆ ֆիեաթլարընտան իճրա իթտիկի թէնզիլաթտան սօնրա հասըլաթը արթմըշ, համթա պու սէնէքի հասըլաթ՝ չըգան սէնէքինտէն 10,000 լիրա ֆազլա օլտուղընտան, մէզգիւր խարէ, պու նէթիճէ՝ սէվահիլէ կէօնտէրիլէն բօսթա բաքէթլէրի հագգընտա օլտուղը կիպի, վիլաեէթլէրէ կէօնտէրիլէն բօսթա բաքէթլէրինճէ տէ թէնզիլաթ իճրասընա գարար վէրմիչ, վէ օ պապտաքի մազպաթա Մաբէյնի Հիւմայունա թագտիմ իտիլմիչ օլմաղլէ, մուճիպինճէ իճրասը խուսուսընա իրատէի սէնիյէ չէրէֆսուտուր իյլէմիչ տիր։

—Կէօրիւճէնին Պէրչնագ գարիէսինտէն էմլաքը Հիւմայունէ խարէսինտէ մէմուր Ճաֆէր պինի Ալօշ՝ Գօրֆուեա ֆիրար իթմիչ օլտուղընտան, Տէրխասաաթէ Մահքէմէի Ճինաէթինտէ ղըեապըն մուհաքէմէ օլունարագ, 6 այ հապսընա, հուգուգը մէտէնիէտէն իսգաթընա վէ էմվալինին հաճզընա հիւքմ օլունմըշ տըր։

—Մէքթէպի Թըպպիէյի Միւլքիէնին 5ինճի սընըֆ թալէպէսինտէն օլուպ, Եվրօպաեա ֆիրար իլէ, նէշրիեաթը խայինանէյէ իճթիսար իթմիչ օլան Թարսուսլը Մունիֆ տախի՝ մահքէմէի մէզգիւրէտէ ղըեապըն մուհաքէմէ օլունարագ, միւէպպէտ քիւրէք ճէզասընա, հուգուգը մէտէնիէտէն իսգաթընա վէ էմվալինին հաճզընա մահքիւմ օլմուշ տըր։

—Ֆրանսա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը Մ․ Պաբսթ՝ Ֆրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան մուրախխաս էլչի իւնվանը վէրիլմիչ տիր։ Միւմաիլէյհ՝ եէնի իւնվանը իլէ միւթէնասիպ պիր մէմուրիյէթէ թայինինէ գատար չէհրիմիզտէ գալաճագ տըր։

—Բարա հազրէթլէրինին Տէրխասաաթ վէքիլիկինէ թայինի օլունան Մօնս․ Թաչի Բօրչէլլի եարըն չէհրիմիզէ վասըլ օլաճագ տըր։

—Զարչէնպիհ կիւնիւ Բօսիա նամ Բուս վաբօրըյլա չէհրիմիզէ, Բօրթ Արթիւրիւն սապըգ Բուս ասաքիրի մուհաֆազասընտան 200 զապիթ վէ նէֆէր կէլէրէք, սէֆարէթին պիր քաթիպի թարաֆընտան իսթիգպալ օլունմըշ տըր։ Մէզգիւր վաբօր, էվվէլքի կիւն Օտէսաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիչ տիր։

Բէն Օլկա վաբօրը իլէ տէ բէնչչէնպիհ կիւնիւ 23 զապիթ վէ ասքէր, 2 թայֆա, պիր հիւքիւմէթ մէմուրը վէ 1 գատըն կէլէրէք, պունլար տա Օտէսաեա կիթմիչլէր տիր։

—Բումէլի վիլաեէթլէրինտէ մուխաբէրաթը թէլէկրաֆիէնին սուրաթը ճէրէեանընը թէէմին վէ մուհաֆազայի իսթիգամը իչին Թամիրլէրինէ վէ եէնիտէն քիւշատընա լիւզում կէօրիւնէն թէլէկրաֆ մէրքէզլէրինին պիր ան էվվէլ Թամիր վէ Թէսիսի իչին լազըմ կէլէն իչար գըլընմըշ տըր։

—Մէքթէպի Հարպիէ մուալլիմլէրինտէն Ֆէրիգ Լէլօ բաշա վէֆաթ իթմիչ տիր։ Ճէնազէ ալայը պու կիւն Սէնթ Անթուան քիլիսէսինտէն իճրա իտիլմիչ տիր։

—Տիւն կիճէ սաաթ 8 1)2 րաատէլէրինտէ, Պէյօղլունտա Ելմա-տաղը թարաֆընտա ալէվալ պիր խանէտէն եանկըն զուհուր իտիպ, 3 խանէ վէ 1 տիւքքեան եանմըշ տըր։

—Սիրքէճիտէ Կիւլպէնկեան վէ Սալըրեան նամ տէմիր թիճարէթ էվինին իֆլասընա հիւքմ օլունմըշ տըր։ Միւֆլիս, իքի իւչ կիւն էվվէլ բիացատան 5000 լիրա չէքմիչ վէ օնտան պէրի ղայպ օլմուշ տըր։

—Կէչէն կիճէ Գալաթատա Խավեար խանընտա խըրսըզլար կիրէրէք, պիր գացայը աչմաեա ուղրաշմըշլար իսէ տէ, անախթար եէրինի գըրմըշ, ֆագաթ գացանը աչամամըշլար տըր։ Խան պէքճիլէրի քէյֆիեէթի զապըթայա խապէր վէրտիքլէրինտէն Թահգիգաթա թէշէպպիւս օլունմըշ տըր։

ԹԱՇՀԻՀ․— Կէչէն կիւն նէչր իթտիկիմիզ «Մեծատունն անգութ» սէրլէվհալը ֆըգրատաքի «չարափատ» քէլիմէսի՝ չարաբաատ» վէ «որբին» քէլիմէսի՝ «որբոյն» օլաճագ տըր։

ՕՍՄԱՆԼԸ ՊԱՆԳԱՍԸ

1904 Նոյեմբեր 30 Պիլանչօսու

ՄԱԹԼՈՒՊԱԹ

	Օսմ․ Լր․
Եսհամ—Սէրմայէտէն ալագ օլունմամըշ էսհամ	5,500,000
Սանտըգ	2,063,841 41
Ինկիլիզ, Ֆրանսըզ վէ Ալման տէվլէթ էսհամը	1,712,613 74
Ալընան տիկէր Թահվիլաթ	3,137,376 27
Ճըզտանտա գամպիօլար	1,796,186 74
Խազինէյի Հիւմայունըն հիսապաթը ճարիէսի	2,143,723 96
Մուխթէլիֆ հիսապաթը ճարիէ	3,201,017 44
Եսհամ վէ էմթաա իւզէրինէ իգրազ օլունան մէպալիղ	6,603,009 49
Եմլաք վէ էչեա	287,220 42
Միւթէնէվվիա	146,356 56
	26,591,346 03

ՏԻԽՍՕԻՆԱԹ	Օսմ․ Լր․
Սէրմայէ	11,000,000
Թէտավիւլտէքի պանգնօթ	1,271,800
Եօտէնճէք գամպիօ	3,074,213 36
Մուայէնէ վատէլի տէբօզիթօ	1,223,258 46
Մուխթէլիֆ հիսապաթը ճարիէ	8,500,533 07
Եօտէնճէք Թէմէթթիւ	10,922 54
Իհթիեաթը նիզամիէ	888,475 83
Միւթէնէվվիա	622,142 77
	26,591,346 03

Ասլընա մուտաբըգ օլտուղը թասդիգ օլունուր
Միւտիրի ումումի — Ժ․ ՏԸՖԷՍ
Միւտիրի ում․ մուավինի — Ա․ ՆԻԱՍ
Մուհասէպէ միւտիրի — Օ․ ՊՐԱՆՏ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

25 փետրվար

	Ղչ․ Բ․
Թէվհիտ իտիլմիչ էսհ․ ումումի	98 29
Բումէլի չըմէնտըֆէրի ֆր․	131 75
Թահվիլաթը միւմթազէի Օսմ․	514
Օսմ․ պանգասը սէնէտաթը	606
Տէվլէթի Ալիէ Րէժի	372
Օսմ․ Սիկօրթ․ չիրքէթի Լ․ Օ․	4 2—
Րէժի ագսիօնու	15 25
Տէրխ․ Թրամվայ գում․	6 30
» » թահվ ֆր․	488
Տէրխասաաթ Րըխթըմ	514

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ․ լիրասը 100 ղչ․-տան	Ղչ․	պր
Պէհլազ Մէճիտիէ ֆարգը	108	17
Մէթալիք	103	20
Բուլ	90	
Ֆրանսըզ ալթունը	87	20
Ինկիլիզ լիրասը	110	2
Դըրամիյ	51	
Դարպօն գայմէսի	8	65

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

Ն. 4229 1905 ՄԱՐՏ 2/15 ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ 21 թիւի սեռեռ 8 ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ 1323 — 2 ՄԱՐԹ 1321

ՄԷՋՄՈՒԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաւաքատա իրի տեղա հաւեր ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ վէ ՃՈՒՄԱ. ԻՐԹԷՄԻ կիւնլերի ռեչր օրուլուր:

ՆԻՒՍԽԷՍԻ 30 ԲԱՐ.

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԱՐԱՐ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղր., = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85 = 6 Այլըղը 45 ղր. տըր: = Մէմալիքի էճնէպիէ իչին սէնէլիկի 20 ֆր. տըր: = Բօսթա իւճրէթի պիրլէ այիտարը: = 15 կիւնլիւք նիւսխէսի 60 բարա տըր: = ԻՐԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = Լինճի սահիֆէնին սըրասը 5, Շնճի վէ Յիւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ Կիւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղր. տուր: = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բազարլըգ օրուլուր:

Ղազէթայա միւթէալիգ խուսուսատ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ միւրաճաատ օրուլուր: = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65:

ԿՐԿԻՆ ՆՈՒԱԳ

Ա.

ԴԱՍ ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԵԱՆ

«Memanto, homo, quia pulvis es, et in pulverem reverteris.»

«Յիշեա՛, ով մարդ, զի հող ես և ի հող դարձցիս:»

Սուրբք յար վերին յորդորակաց և խրատուց կարօտին,
Որպէս ծաղկունք անոյշ ցօղոյն, որպէս խաչինք արօտին.
Զի քաջ գիտակ են թէ հոգիք որ կեան յաստիս անաղօթք՝
Ուղեկորոյս չըրջեալ յածին, և չեն երբեք անաղօտք:

Քանի՞ տրտմեալք արտասրալից որք հոգային ի վարանս,
Յերկնից գրտին փոյթ օգնութիւն՝ ջաղխեալ դիւին ըզդարանս.
Ահա վասն ո՛յր մին ի սրբոց որ մեծաչուքն է գահով
Եհարց Կուսին յիւր ի թախիծ կենաց զուղին տպահով:

Առ որ Դըշխոյն պատասխանի տուեալ ասէ մեղմօրէն.
«Ա՛յս քեզ, որդեա՛կ, դաս օգտաւէտ Անսասեղծին ի Մօրէն,
«Սիրեա՛նդ լըծով կալ բոլորից, մի՛նդ նախատինս ամբոխիր:

«Տէրն ի բարձանց իւր գահոյից հայի՛ խոնարհրս երկրի.
«Յորժամ արդեամբք ոք դաւանի զոլ ևեթ հո՛ղ և մոխիր,
«Ո՛հ, Սիրա նորին առատաձեռն ո՞րպէս օրհնէ և բերկրի:»

Բ.

ՅԻՇԱՏԱԿ ՄԱՀՈՒԱՆ

Ո՜վ մահ, քանի՞ քաղցր և դիւթիչ է ինձ քոյին յիշատակ,
Քեզ ես կարեմ զիմ աղէտից բաժակն ըմպել ցըյատակ.
Դու տաս ինձ ոյժ ի քամահրել զիշխանաշուք ապարանս,
Դու պըժգալի ցուցանես ինձ զանարգ հեշտից կերպարանս:

Զի՞նչ փոյթ թէ կոյրք, և ցանկասէրք և ամբարիշտ երկնատեաց
Ոչ արժանի երբեք ըզքեզ համարեսցին դրուատեաց,
Եւ զիս ընդ քեզ կըշտամբեսցեն՝ ծաղր արարեալ ըզբան իմ.
Հզքեզ օրհնե՛մ ես սըրտալիր և բարեգո՛ծ դաւանիմ:

Զի փըշրեսցես դու իմ երկար աքսորանաց ըզշղթայս,
Եւ տացես ինձ զերանաւէտ յաւերժական զայն ընծայս,
Որ միշտ մըտաց հոգեղինին կացցեն անհաս և անճառ:

Զի դու ևեթ զիս զերծուցեալ մարմնոյ յիմմէ դաւաճան,
Եւ յաշխարհէ որ ինձ տրխուր անկմանց եղեւ միշտ պատճառ,
Դիցես՝ գրթո՛վ վերիպանաց և յանձուաստոց իմ վախճան:

Ծ. Ս. Կ. Ա.

ՈՂԲԱԼԻ ՄԱՀ ԵՒ ՎԱԽՃԱՆ

ՏԷՐ ՄԿՐՏՉԵԱՆ Տ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Վ.Ի

1905 տարու Աստուածայայտնութեան և Մկրտութեան տօնից երբ բոլոր քրիստոնեայք հոգեւոր մեծ ուրախութեան մէջ կը գտնուէին, Մշոյ Հայ-Կաթողիկէ հասարակութեան, նամանաւանդ Նորշէն գիւղի ամբողջ բնակչաց վրայ խոր տրխրութիւն մը կը տիրէր. ամէն ակ կուլար և ամէնուն բերնէն հառաչանաց և ափսոսալու ձայներ կը լսուէր: — Ի՞նչ էր այդ տխրութեան պատճառը:

Յունուար 5ին երբ Նորշէնի ժողովուրդ, մեծ ու պզտիկ, ուրախութեամբ հոգեւոր պատրաստութիւններ տեսած, անհամբեր արշալոյսին կ'սպասէին ինձախնձ Աստուծոյ տաճար երթալ ու Յայտնութեան տօնի Պատարագին և Մկրտութեան հանդիսին ներկայ գտնուելու, յանկարծ գիշերուան ժամը 10ին եկեղեցւոյ զանգակը, փոխանակ զիրենք տաճար հրաւիրելու, տխուր և սգալի ձայնով գուժեց, Յարգ. Տէր Յովհաննէս Վ.ի մահը, որով մեծ սուգ և տրտմութիւն պատճառեց ամէնուն և բոլորին ուրախութիւն տակնուվրայ եղաւ:

Քաղաքս կորսնցուց, հասարակութիւնս կորսնցուց և Տէր Մկրչեան մարդասէր գերդաստանն կորսնցուց զսիրելի վարդապետն, Տէր Յովհաննէս, որդի Տէր Մկրտիչ Քահանայի Տէր Մկրտիչեան:

Մեռա՜ւ և հրաժարեցաւ ի մէնջ սիրելի հովիւն մեր, ձգելով իւր ոչխարներ անհնատցաւ գնաց, ու մենք չփոթած, մռած ու խռոված իւր ցուրտ չիրմին վրայ նայելով դառնապէս կը ցաւինք և կ'արտասուենք իւր ողբալի մահ և վախճան:

Ցիրաւի է մեր ցաւն ու սուգն և իրաւացի է այս տխրութիւնն հասարակաց և արտասուաց կաթիլներ՝ որք հեղեղի պէս կը վազեն չատերու աչքերէն, վասն զի յանկարծակի և անդարձաբար բաժնուեցաւ մեզմէ ցանկալի և պատուական Հայրն մեր:

Աւա՜ղ որ զրկուեցանք մեր սիրելի վարդապետէն, որն որ թէպէտև հարուստ և մարդասէր գերդաստանի զաւակ էր, բայց միշտ աղքատօրէն կ'ապրէր. մաքրափայլ և առաքինի վարուք ճգնողական կեանք մը կ'անցնէր. որբերու, այրիներու և աղքատներու միշտ օգնութեան կը հասնէր, ու բարի և գթած սիրտ մ'ունէր:

Հանգուցեալ հայրն մեր, տիպար մ'էր սրբասուն եկեղեցականի մը, հայր մ'էր գորովալից և որդեսէր. նուիրեալ բոլորովին ի սէր, յօգուտ և ի փրկութիւն հոգւոց մեր հասարակութեան, որուն անխոնջ աշխատութեամբ և իմաստուն քարոզութեամբ մեր ժողովուրդը հաւատոյ և կրօնի մէջ բաւականին յառաջադիմութիւն գտած էր: Ըստ այսմ արդար են և իրաւացի մեր ցաւն ու արտասուքն և յաւէտ ողբալի մեզ համար հանգուցեալ Տէր Յովհաննէս Վ.ի մահ ու վախճան և բազմապատիկ գովեստից արժանի է իւր վարքն ու կենսագրութիւնը:

Կաթողիկէ կրօնը որ այս անգամ գրեթէ քանի մը դար յառաջ Մշոյ մէջ ծաղկեր է, Նորշէնի մէջ համարէ թէ Տէր Մկրտչեան բարեհռչակ գերդաստանին քարոզութեամբ և ջանիւք աւելի պայծառացեր է, որոնց մէջ մէկ ու կէս դար է որ քահանայութիւն յորդւոց յորդի ժառանգական եղած է մինչեւ վախճանեալն:

Քաղաքիս Նորշէն գիւղի մէջ կը ծնանի Տէր Յովհաննէս Վ. 1846ին. հասակն առաքին պէս ինքզինք ուսման և գիտութեան կը նուիրէ. Մշոյ և գիւղերու դըպրոցներու մէջ քանի մը տարի կարդալէն յետոյ կը տեսնէ որ այս վարժարաններ իւր առ ուսում ունեցած փափաքը յագեցնելու անկարող են, իւր հայրը Տ. Մկրտիչ քահանայն զինք 1864ին Կ. Պոլիս, Բանկալթի Վիեննացւոց Մխիթարեան վարժարան կ'ուղարկէ, ուրտեղ երկու տարի Մխիթարեան Հարց դաստիարակութեան ներքեւ կարդալէն յետոյ, վարդապետք տեսնելով իւր քրտնաջան աշխատութիւնը և յաջողակ սրամտութիւնն, չուտով Վիեննայի Աբբահօր տեղեկացնելով, զինք Ս. Աստուածածնի վանք կ'ուղարկեն բարձր ուսմունքներ սորվելու:

Ամբողջ հինգ տարիներ ալ այդ վանքի Մխիթարեան Հարց հսկողութիւն ներքեւ դաստիարակուելով, իւր խոհուն իմաստութեամբ ու հանճարեղ վարուք այնչափ սիրելի կ'ըլլայ որ ամբողջ Միտբանութեան սէրն ու համակրանքը իրեն կը գրաւէ: Աբբահայրն նկատելով իւր հեզաբարոյ վարքն ու ջերմեռանդութիւնը, զանիկայ քահանայ ձեռնադրելու փափաքանօք, հոգեւոր կրթութիւններ ընելու կ'ապսպրէ, սակայն դժբաղդաբար փոքր աստիճաններ ընդունելու ժամանակին դեռ չմերձեցած, ալ ձեռքին վրայ անբուժելի վէրք մը ելլելով, այդ սրբազան աստիճաններ ընդունելուն արգելք կ'ըլլայ: Որչափ որ Աբբահայրը կը ջանայ և բժիշկներ բերել տալով, վէրքը բուժել տալու կ'աշխատի, սակայն վիրաբուժք չատ մը քննելէն յետոյ կը վճռեն թէ վէրքը անբուժելի է և վիրաւորեալն պէտք է իւր ծննդավայրը վերադառնայ:

Ուստի ճարահատ Մխիթարեան ամբողջ ուխտաւորաց առանձին առանձին իւր վերջին ողջոյնի ու անկեղծ շնորհակալութեան համբոյրներ մատուցանելով, ակամայ կը մեկնի անկից արտասուաթոռմ աչօք: Կ. Պոլիս հասածին պէս երջանկայիշատակ Հասուն Տէր Անտոն Նախագահ Եպիսկոպոսին կը ներկայանայ, Նորին Սրբազնութեան երկնատուր օրհնութիւնը հայցելու նպատակաւ: Դիերեջ. Հասուն Կ-Պատրիարքը՝ Տէր Մկրտչեան ազնիւ և մարդասէր գերդաստանին քաջ ծանօթ լինելով, քննութեան տակ կ'առնու և չատ կ'ուրախանայ Տէր Յովհաննէսին յաջողակ պատասխաններուն վրայ, ու աղէկ ընդունելութիւն կ'ընէ նմա, ամենայն սիրով չատ ջանք կը թափէ նորա վէրքը բժշկել տալու, որպէս զի իւր հսկողութեան ներքեւ պէտք եղած կրթութիւններ տալով զանիկայ իւր փափաքին հասցնէ. բայց ի զուր. վիրաց անբուժելի ըլլալը իմանալով, ճարահատ իւր Հայրապետական օրհնութեամբ հանդերձ նաւուղղէք և ուրիշ ծախուց համար պէտք եղած դրամը չնորհ ընելով նմա, ճամբու կը դնէ:

Հանգուցեալն կարին հասնելով, Արհ. Մելքիսեդեկեան Տէր Ստեփան Եպիսկոպոսին կը ներկայանայ: Նորին Սրբութիւնն եւս զինք քննութեան տակ առնելով չատ կը հիանայ իւր յաջողակ ու սրամիտ պատասխաններուն վրայ, սակայն իմանալով որ վէրքին անբուժելի լինելուն առթիւ չկրնար զայն իւր քով պահել, ուրախութեամբ սրտի ճամբու կը դնէ, տալով նորմա իւր երկնատուր օրհնութիւնը, մարգարէական հոգւով կ'ապսպրէ նմա, «թէ վէրքիդ համար կ'աղօթեմ, և բժշկութիւն պիտի խնդրեմ Աստուծմէն. իսկ դու ալ խոստացիր և ուխտ ըրէ որ թէ վէրքդ առողջութիւն գտնէ, առանց յապաղելու հոս իմ քով վերադառնաս, որպէս զի այս քան տարիներու մէջ Ազգին և քու թափած հոգեւոր աշխատութիւններդ ի զուր չերթան:»

Ուսման և կրօնի սիրով վառուած վարդապետն՝ իւր ծննդավայրը հասածին պէս Սրբոյն Մեսրոպի նման չուտով իւր ծնած գիւղին դպրոցն հաստատելով, տղայք կը հաւաքէ և իւր գիտցածները անոնց կը սորվեցնէ: Ազգին այդ մատաղ սերնդեան փափուկ սրտերուն մէջ հաւատոյ և գիտութեանց սերմերը ցանելու համար ոչ տիւ և ոչ գիշեր կը դադարէր զանոնք կրթելէն, օրն ի բուն դպրոցին մէջ կ'անցընէր իւր կեանքը, մաղթելով յաջողութիւն իւր բարի նպատակին և յառաջադիմութիւն մատաղ սերնդեան:

Մէկ ու կէս տարի այսպիսի վառ եռանդով և անխոնջ աշխատութեամբ իւր և դրացի գիւղացւոց մատաղ զաւակներ դաստիարակելէն յետոյ, Աստուծոյ ամենակարող զօրութեամբն, ինչպէս որ մարգարէացեր էր Արհ. Մելքիսեդեկեան Տէր Ստեփան Եպիսկոպոսը, ձեռաց վէրքը կ'առողջանայ. ուստի իւր խոստման և Արհ. Եպիսկ.ին հրամայածին համեմատ առանց վարանելու Կարին կը վերադառնայ:

Երջանկայիշատակ Մելքիսեդեկեան այս անգամ սիրով կ'ընդունի և չատ կ'ուրախանայ նորա վերադարձին վրայ. ամբողջ մէկ ու կէս տարի Նորին Սրբութեան հովանաւորութեան ներքեւ քահանայութեան վերաբերեալ բոլոր հոգեւոր ուսմանց տեղեկանալով, 1874 Նոյ. 21ին, նոյն Արհ. Տէր Ստեփան Եպիսկոպոսէն ձեռնադրութեամբ քահանայական սուրբ կարգն ընդունելու արժանի կ'ըլլայ. ապա ուրախութեամբ սրտի իւր ծննդավայրը կը վերադառնայ փառաւոր հանդիսիւ:

Իւր գալստեան առաջին տարին Յոզնոգ գիւղին ժողովրդապետ Յարգ. Տ. Աթանաս քահանայն վախճանելով, զանիկայ թաղելու կ'երթայ, և գերագոյնից